

ŠUMICKÝ

ZPRAVODAJ

vydává Obecní úřad Šumice, číslo 2/2009

Editorial

Dobrý den, tady zpravodaj! Jsem další Šumický zpravodaj, tentokrát s pořadovým číslem čtrnáct (a letos jsem druhý). Je otázkou, jestli jsem ještě zpravodaj letní či už snad přímo podzimní. Udělám kompromis v podobě toho, že se nechám oslovovat „babí zpravodaj“. Avšak babí se necítím, ba naopak, vždyť zpravodaj je rodu mužského. Moje dnešní oslovení pochází od „babího léta“. A kde se vzalo babí léto? Bylo to tak, říkal mi to jeden starý pán: pozdním létem babím, vzduchem se vznášely útržky pavučin drobných pavoučků, pavučinky barvu šedi měly a babský vlas tak připomínaly. Proto to babí, čtenáři, takže že bych nakonec byl žena?

Tak, a dost bylo polemik nad mým zařazením mezi roční období. Co teda ve mně dnes po otevření najde? Několik příspěvků se věnuje povodním a vodě v krajině. Dalším tématem uvnitř jsou hody a organizace hodů. Připomínám tam letošní volby do

Evropského parlamentu, ale narazím také na zmínku o volbách do toho našeho Parlamentu ČR. Nebo si ze mě můžete přečíst jeden fejeton ze života hmyzu. Mnoho zajímavého kluci zjistili od strýce Stani a vše sepsali v reportáži. Český červený kříž Šumice mi poskytl výroční zprávu o své činnosti. Nechybí ve mně novinky od starosty obce, zápisy ze zastupitelstva a rady obce. Nejen Pavel, Luboš a Vilém se snažili, ale i přispěvatelé byli plodní a našli si chvílku pro sepsání několika vět. Za to všem patřičně děkuji.

Prosím, nelekejte se mě hned v úvodu, přečtěte si mě anebo jen tak prolistujte. Uvidíte, že články jsou zajímavé a snaží se obohacovat o informace z mé, vaší, naší obce. Za Šumický zpravodaj přeje hezký podzim a vydařené hody

Z. Š.

Novinky z obecního úřadu

Na hřišti je již položena umělá tráva na bývalé asfaltové ploše. Zbývá ještě oplocení a osvětlení. Do konce roku bude hřiště dokončeno a budeme tak mít sportoviště s umělým trávníkem pro tenis, volejbal, florbal, házenou, košíkovou, fotbal, nohejbal a vůbec pro všechny míčové hry. V zimě se dá hřiště použít jako kluziště. Věříme, že sportoviště bude naše veřejnost, základní škola, mateřská škola a zvláště mladí lidé hojně využívat. Celková investice bude cca 1,7 mil. Kč. Protože jsme nedostali dotaci od Ministerstva školství, musíme stavbu uhradit z rozpočtu obce.

Bylo dokončeno dláždění prostoru ve středu hřbitova. Další boční cestičky budou opravovány v příštím roce podle finančních možností. Taktéž bylo dokončeno prodloužení vodovodu v místní části Nivky. Vodovod byl prodloužen o 72 m a nyní se na něj mohou již napojit všichni, kteří zde v budoucnu postaví rodinné domy.

Požádali jsme o stavební povolení na dům s chráněnými byty „Na Válkovém“. V budoucnu by tu měl stát dům s 15 byty pro naše seniory, případně pro mladé rodiny. Tato akce je však plánovaná až v příštím volebním období.

Začala stavba cyklostezky

do Nezdenic. Po nekonečných tahanicích o povolení této stavby s jeho odpůrcem panem Pipalem je to pro nás všechny dobrá zpráva. Zlínský kraj zamítl jeho žádost o přezkoumání územního rozhodnutí a tím padla poslední překážka k této stavbě. Když vše půjde podle plánu, bude cyklostezka do Nezdenic do konce září hotova. Obec Šumice tímto děkuje Státnímu fondu dopravní infrastruktury za dotaci, kterou tuto stavbu podpoří. Bude činit cca 65% užitelných nákladů, bez nichž by byla stavba jen těžce realizovatelná. Celkové náklady stavby se předpokládají ve výši 5 mil. Kč.

Blíží se termín ukončení dalších dvou akcí, a to oprava chodníku v Mrtvé Uličce a oprava náměstí u pošty. Obě tyto akce skončí do konce srpna letošního roku. Chodník obce financujeme ze svého rozpočtu a bude stát cca 800 tis. Kč. Na opravu náměstí se podařilo získat obci dotaci od Zlínského kraje ve výši 586 tis. Kč a návratnou bezúročnou půjčku ve výši 200 tis. Kč. Celkové náklady na tyto opravy budou cca 1 mil. Kč. Obec Šumice děkuje představitelům Zlínského kraje a zastupitelstvu kraje za finanční dotaci z programu Obnovy venkova.

Byla dokončena oprava KD

a přísálí, které získalo novou podobu a bude sloužit pro menší slavnostní příležitosti pro obec i pro občany.

Podařilo se nám vyřídit stavební povolení na akci protipovodňový příkop od hřbitova až po uličku na farmu. Nyní podáme žádost na dotaci z evropských fondů, a pokud budeme úspěšní, stavba by mohla být započata v příštím roce. Rozsah díla je cca 3 mil. Kč.

Ke konci se blíží oprava parku ve středu obce. Akce byla podpořena dotací od Regionální rady Střední Morava dotací z programů EU ve výši 90 % užitelných nákladů, tj. cca 2,2 mil. Kč. Obec Šumice děkuje představitelům RR za přidělenou dotaci. V parku zbývá instalovat mobiliář, lavičky, stojany na kola, odpadkové koše, altán, pařezy, kameny atd. Po zabudování těchto součástí bude park hotov a bude sloužit naší veřejnosti k relaxaci a odpočinku. Až vše rozkvetne a vzejde trávník, bude to krásná podívaná.

Dle plánu pokračuje také stavba hřiště Pod akáty ve Skalce. Na tuto stavbu jsme dostali dotaci také od RR Střední Morava z programu EU ve výši 90 % užitelných nákladů tj. cca 2,2 mil. Kč. Hřiště bude dokončeno do 30. 4. 2010. Vznikne menší fotba-

lové hřiště, hřiště pro hasiče, také odpočinková zóna, přibudou lavičky, ohniště, studna, plocha pro hry, altán apod. Areál bude sloužit hasičům pro jejich cvičení, ale i široké veřejnosti, dětem a vůbec všem občanům. Až bude dílo dokončeno, věřím, že se stane místem odpočinku většiny našich občanů.

Pokračuje demolice tří domů v parku ve středu obce. Zbývá ještě jeden menší objekt, který byl postaven velmi důkladně a je těžké jej zdemolovat. Po skončení prací a terénních úprav vznikne v případě získání dotace na těchto místech park a bude dokončen v příštím roce. Demolice je prováděna našimi zaměstnanci.

Na obecním úřadě proběhlo vítání občánků do života. Byly přivítány tyto děti: Kristýna Dudová, Aleš Kunčík, Pavel Klauda, Michelle See, Anna Ševečková, Šimon Mikel.

Obec Šumice schválila rozhodnutím zastupitelstva přidělení finančního daru ve výši 50 000,- Kč obci Polom (okres Přerov), která byla postižena ničivou povodní.

*Josef Bartoš
starosta obce*

TIRÁŽ

Adresa redakce: Šumický zpravodaj, Obecní úřad Šumice, Šumice 400, 687 31 **Email na redakci:** zpravodaj@sumice.cz **Redaktoři:** Vilém Jurek, Lubomír Borýšek, Pavel Horalík. **Sazba a grafická úprava:** Lubomír Borýšek **Vydavatel:** Obecní úřad Šumice **Tisk:** Cicero plus spol. s r.o., Uherský Brod **Online zpravodaj:** <http://www.sumice.cz> **Počet výtisků:** 500ks. **Neprošlo jazykovou úpravou.**

Volby do Evropského parlamentu

Na začátku letošního června (5. – 6. 6.) se konaly Volby do Evropského parlamentu (EP). V tomto článku se ohlédneme za volebními výsledky v naší obci a připomeneme, že nás v říjnu čekají další volby.

V Šumicích bylo pro EU volby evidováno 1415 možných voličů. Z tohoto počtu přišlo k volbám 369 voličů, tzn. tolik bylo vydáno obálek. Volební účast byla v naší obci 26,08 % (celorepublikově 28,22% a v prvních volbách v roce 2004 byla v Šumicích volební účast 32,14 %).

Nejvíce hlasů letos obdržela Křesťanská demokratická unie – Česká strana lidová (KDU – ČSL), a sice 101 hlasů (27,59 %). Za KDU – ČSL se umístila Občanská demokratická strana (ODS) s 24,59 procenty. Dále se umístila Česká strana sociálně demokratická (ČSSD; 14,75 %), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM; 12,02 %) atd.

Celorepublikově zvítězila ODS (31,45 %), jako druhá se umístila ČSSD (22,38 %), následně KSČM (14,18 %) a konečně KDU – ČSL (7,64 %). Toto jsou strany, které do Bruselu posílají své úspěšné kandidáty. Mezi ně patří kupříkladu Evžen Tošenovský (ODS), Richard Falbr (ČSSD), Vladimír Remek (KSČM) či Zuzana Roithová (KDU–ČSL). Další, „malá“ a menší uskupení se do EP nedostala. K volebnímu úspěchu bylo potřeba mít více jak pět procent. Jak již bylo řečeno, to se povedlo pouze čtyřem špičkovým stranám. Ostatní, tj. 29 uskupením, se hranici překročit nepodařilo. Například šlo o Stranu zelených, Suvereni-

tu (leader Jana Bobošíková), Libertas (Tlustý&Železný), SNK Evropští demokraté atd.

Z 33 stran kandidujících do EP si šumičtí voliči vybrali 24 stran. Například dva občané volili Dělnickou stranu, také dva voliči dali přednost uskupení „Nejen hasiči a živnostníci s učiteli do Evropy...“ a jeden hlas obdržel(o) „Volte Pravý Blok – stranu za snadnou a rychlou ODVOLATELNOST politiků a státních úředníků přímo občany...“.

Ohlédneme-li se do roku 2004, vyhrálo v Šumicích KDU–ČSL (34,14 %). Další pořadí bylo: ODS, KSČM, Nezávislí, SNK sdružení nezávislých a Evropští demokraté, ČSSD atd. Republikově se pak do EP dostaly tyto strany v tomto pořadí: ODS, KSČM, SNK–ED, KDU–ČSL, ČSSD a Nezávislí.

Sečteno podtrženo, letošní Volby do EP nepřinesly nic očekávanějšího či zásadního. Kromě SZ se osvědčily všechny stávající parlamentní strany. Ostatní, ačkoliv byly v roce 2004 úspěšné, dopadly na tvrdou zem. Snad za podotknutí stojí relativní úspěch Dělnické strany a neúspěch SZ. Na podzim nás čekají další volby – *Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR*. Ty budou významnější než Volby do EP. Ukáže se, jak jsme na tom, jak se občané ČR cítí a myslí. Proto nezapomeňte 9. až 10. října přijít a aktivně potvrdit svůj názor s mottem: „2006 účast 73%, letos aspoň 75%!“

vil

Jak na povodeň?

Ano, povodně jsou a asi nejspíš budou. Jak je odhadnout, předpovědět? To je složitá otázka. Odpověď bychom mohli shrnout do několika knih, k tomu uspořádat kongres a přece si voda bude dělat, co chce. Ovšem je možné uvést menší praktickou a názornou „věc“, podle které je možné se řídit v případě hrozícího nebezpečí záplav v Šumicích.

Foto k tomuto článku ukazuje tzv. *hlásný profil*, který je vyznačený na pravobřežním pilíři silničního mostu přes Olšavu. Vidíte tři barevné rysky, menší rysky a čísla. Každá z barevných rysek zobrazuje stupeň povodňové aktivity. Stupně, dle vodního zákona (254/2001 Sb.), máme tři, tj. *první stupeň* – stav bdělosti (SB), *druhý stupeň* – stav pohotovosti (SP) a *třetí stupeň* – stav ohrožení (SO).

SB nastává při nebezpečí

přírozené, povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Při SB se vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlášená a hlídková služba. SB na vodních dílech nastává při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně. Na fotografii je zobrazen jako nejspodnější ryska.

SP se vyhláší v případě, že nebezpečí přírozené povodně přerůstá v povodeň a vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Pokud nastane SP, aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohoto-

vosti prostředky na zabezpečovací práce a provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu. Na snímku SP přestavuje prostřední ryska.

SO se vyhláší při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území a také se vyhláší při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti sou-

časně se zahájením nouzových opatření. V případě nastolení SO se provádějí zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace. SO je na fotce označen jako nejvyšší ryska a od ní se odvíjí další podstupně tohoto stavu.

SP a SO vyhláší a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány. O vyhlášení a odvolání povodňové aktivity je povodňový orgán povinen informovat subjekty

vedené v povodňovém plánu a vyšší povodňový orgán. Směrodatné limity vodních stavů pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity jsou obsaženy v povodňových plánech.

Hlásné profily podávají informaci obvykle podle dvou parametrů – podle výšky hladiny [cm] nebo podle průtoku [m³/s]. Šumická hláska C22 se řídí dle výšky hladiny v hlásném profilu. SB nastává při

213 cm, SP při 250 cm a SO při 287 cm. Další směrodatné hlásky se nacházejí v Bojkovicích.

Na závěr ještě menší podotknutí. Na fotografii je také vidět ryska se stavem vody v roce 1997, kdy byly na Moravě velké povodně. Toho času Šumice zastihl „pouze“ stav bdělosti. Jedním z důvodů bylo bezpečností odpouštění z Bojkovské přehrady.

vil

Páté výročí muzea

Letos je to právě pět let, co bylo slavnostně otevřeno Šumické muzeum. Od té doby je muzeum bohatší a dvakrát do roka jsou pro Vás připraveny různé tematické výstavy.

A co bude v muzeu o letošních hodech? Na 12. – 13. září je opět přichystaný zajímavý program. Jako hlavní lákadlo chceme vystavit v prostoru za budovou, ve které se nalézá muzeum, staré hospodářské stroje a nástroje dříve používané v zemědělství. Muzeum bude v sobotu i neděli otevřeno od 14. do 18. hodiny. Určitě se přijďte podívat. Je na co se těšit. Přichystány jsou také

nové exponáty, kterých není málo.

Tímto všechny srdečně zveme. Rádi uvítáme především ty občany, kteří ještě v muzeu nebyli. Návštěvníci ze všech koutů naší republiky, ale i jiných světových stran, jsou doslova nadšeni. Dokladem toho jsou stále přibývající zápisy v kronice muzea, do které můžete o hodové sobotě nebo neděli nahlédnout a přidat svůj zápis či vzkaz.

*Marie Petrková
vedoucí Muzea Šumice*

Letní pokerová škola

11.7.2009 se uskutečnil už poněkolkáté pokerový turnaj na tradičním místě u Trcka, kde nám své zázemí poskytuje Josef Hasoň, který se stal již nezbytnou součástí našich turnajů.

Turnaje se účastnilo 11 hráčů, kteří byli rozděleni na dva hrací stoly, ze kterých se postupovalo na jeden tzv. finálový stůl. Dealery nám dělali Julča Kandrnálová a Michal Kelíšek, za co jim moc děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

Celý turnaj byl odehraný za čtyři a půl hodiny. Vítězství si vybojoval Michla Ďurďa, druhé místo získal Radek Suchomela a bronz Ondřej Kalous.

Děkujeme za účast a těšíme se na další turnaje. Rádi přivítáme nové (i známé) hráče a pokud nás někomu doporučíte, nebudeme se zlobit.

Inspirace krtonožkou

Kdysi jsem byl v předmětu zoologie zkoušen z poznávání hmyzu. Pan profesor Urban mi v krabičkách ukazoval jednotlivé druhy a já je musel určit a uvést český i odborný (latinský) název. Zkoušení jsme byli ve skupině po třech. Kdo nevěděl, přišel na řadu vedle stojící kolega. Spolužák dostal obtížný a zvláštní druh. Nevěděl, ačkoliv to byl dosti specifický případ. Já věděl. Byla to *Grylotalpa grylotalpa*, čili krtonožka obecná. Pan profesor se mě ihned zeptal, jsem-li z jižní Moravy? Já na to, že ano, že nám krtonožky ožírají jahody. Kolega byl z Vysočiny. Tam krtonožku nikdy neviděl, jak potom opáčil panu profesorovi.

Je to tak, krtonožka obecná se u nás vyskytuje především na jižní Moravě. Domnívám se, že mnoho z vás již co dočinení s krtonožkou mělo. Kdo ne, napovím. Je to asi 3–6 cm dlouhá „potvůra“ s výraznými předními hrabavými končetinami a mohutným čelním štítkem. Povrch těla je ochlupatý, barva dospělce (imaga) je hnědá až tmavohnědá, barva nymfy či larvy (tj. „nedospělci“) je světle hnědá až bělá. Krtonožka vypadá jako cvrček zkřížený s krtekem. Tomu i napovídá samotný latinský název: *gryllus* = cvrček a *talpa* = krtek. „Grylotalpy“ řadíme, jak už jsem řekl, k hmyzu, do řádu rovnokřídlí. Mezi ně mimo jiné patří i saranče vrzavá či kobylika sága.

Krtonožka zimuje hluboko v zemi. Na jaře se postupně dostává na povrch zemský.

Na přelomu května a června vytvoří samička v hloubce několika centimetrů duté hnízdo, do něhož následně naklade několik set vajíček. Obvykle na místech, kde se na povrchu půdy vytváří „minikrtinec“ a rostliny kolem jsou řádně

zničené, se nalézají s největší pravděpodobností hnízdo. Několikrát jsem měl možnost ho vykopat. Následně se z něj rychlostí světla vyrojilo a okamžitě zarylo nepřeberné množství maličkých „krtonožiček“. Tato havěť všelijaká v půdě hloubí spleť chodbiček. K tomu užírají podzemní, ale i nadzemní části rostlin.

Krtonožce

*Krtonožko, krtonožko,
budoucí nebožko,
jahody máš ráda,
v pivě poznáš kamaráda!*

O krtonožkách píše odborné knihy jako o lokálním (místním), nepříliš významném škůdci. Já to však vidím trochu jinak a vy, kteří jste, nebo

byli, postiženi, máte asi tentýž názor. Komu krtonožka zničila sadbu rajčat, mrkve, jahod a jiného ovoce a zeleniny, nebude s krtonožkami příliš veliký kamarád a bude jim spílat píseň nepříliš veselou. Mě například letos krtonožky

požraly malé habry a sazenice dubu. I na dřeviny jdou! Habry se mi z podstatné části nepodařilo zachránit, duby jsem musel napříč plnému vegetačnímu období přesadit do kontejnerů.

Ale jak na ty krtonožky? Každý z nás má svůj recept. Někomu zabírá lépe, někomu hůře, anebo se ty „jeho“ krtonožky naučí, přivyknou si a člověk aby hledal nová a nová řešení. Prosím však, zapomeňte na chemii, je to zbytečné, naprosto. Jednak si krtonožky časem navyknou a také si zbytečně kontaminujete půdu. Nejjednodušším řešením jsou zemní pasti a pastičky. Do sklenice, hrnce či uříznuté PET láhve se nalije ne více jak do poloviny něco tekutého, voňavého, pivo, víno, čaj, moč

atp. Nádoba se zakope po okraj do země. Dobré je také mezi nádobu rovnoběžně uložit dvě latě, přes které nebudou mít krtonožky možnost přelézt. Latě lépe navedou krtonožky k pasti.

Jiným „léčivým“ účinkem je (prý) vysázet na zahrádce či poličku pruh plodin, které krtonožka nemá ráda a vyhýbá se těmto místům obloukem jako čert kříži. Například len setý nebo mák setý může být oním pomyslným křížem. Tato rada však není odborně ověřená. Kdysi jsem to zkoušel, a že by se výsledek dostavil, říci nemohu. Také je nutné si dávat pozor už při zřizování zahrádky. Řekněme prevence či princip předběžné opatrnosti. Vyhýbat by se mělo místům v blízkosti hnojiště nebo kompostišť. Krtonožky mají obzvlášť rády teplo, vlhko a snad také tu zvláštní vůni.

Osobně v krtonožkách vidím problém, žerou mi přece zahrádku. Ale na druhou stranu je přeci musím brát jako součást přírody. Navíc je krtonožka všežravá a žere zase jiné škůdce. Je nutné uvážit, co bylo dřív, jestli krtonožka nebo zahrádka? Kam může dojít láska ke krajině, přírodě a kam může dojít nesobeckost? Bohužel krtonožka dokáže jedním cvaknutím – cvak – zničit hodně práce a úsilí. Letos mi ucvakla jediný *Quercus frainetto* čili dub uherský.

Vilém Jurek

¹potvůra – složenina potvory a nestvůry

Několik slov díky paní učitelce Synčákové

Vážená paní učitelko,

Těchto několik řádků slov je určeno výhradně Vám. Jsou to slova obdivu a díky za celoživotní práci a lásku, kterou jste věnovala dětem několika generací. Nenalezneme mezi sebou mnoho takových osobností, jako jste Vy, kterým se jejich práce stala zároveň posláním.

Po mnoho let jste řadu dětí vedla k tanci, zpěvu a jiným aktivitám nejenom ve školce, ale také v zájmových kroužcích či při rozličných kulturních příležitostech. Za tuto obětavou a dobro-

volnou činnost v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže jste v loňském roce 2008 právem získala ocenění Zlínského kraje.

Jménem rodičů si Vám dovoluujeme poděkovat za vše, co jste pro děti a mládež udělala a jenom doufáme, že odchodem do zaslouženého důchodu se s dětmi zcela neloučíte, ale i nadále budeme Vaše jméno slyšet při nejrůznějších akcích v naší obci.

Děkujeme
Rodiče a děti

Co je permakultura?

Ve Wikipedii (internetová encyklopedie) se permakulturou rozumí určitý přístup k zemědělství, přírodě a životnímu prostředí obecně tak, aby bylo na hranici nebo ještě lépe za hranici trvalé udržitelnosti. V Úvodu do permakultury od Billa Mollisona je uvedeno dvanáct příkázání permakultury. Níže jsou pro zajímavost uvedeny:

1. Pomáhej lidem, stáh se soběstačným a propaguj odpovědnost vůči rodině, lidem z okolí,...
2. Pracuj jen tam, kde to má smysl (zasad' strom tam, kde přežije; pomáhej jen těm lidem, kteří se opravdu chtějí učit).
3. Hledej řešení, ne problémy. Snaž se o pozitivní vyjadřování.
4. Zamýšlej se nad dlouhodobými následky svých činností. Plánuj tak, aby tvé aktivity přispívaly k trvalé udržitelnosti života (nejen krátkodobému přežití).
5. Kultivuj vždy jen nejmenší možnou plochu krajiny. Plánuj spíše malé, vysoce energeticky účinné intenzivní systémy (energii produkující) než velké extenzivní systémy (energii spotřebovávající).
6. Pěstuj různorodou a smíšenou kulturu (protiklad monokultury). To přináší stabilitu a pomáhá přizpůsobit se změnám, ať již přírodním nebo společenským.
7. Pokud je to možné, využívej místní přírodní druhy nebo ty zdomácnělé druhy, které se již osvědčili jako prospěšné. Bezmyšlenkovité (krátkozraké) zavedení cizích nebo nových (geneticky modifikovaných) potenciálně agresivních druhů může ohrozit přirozenou rovnováhu života.
8. Měň úhel pohledu a zvyšuj počet úrod. Sleduj celkový výnos systému – kolik úroda poskytuje tobě i přírodě (úroda jednotlivých i trvalých rostlin, plodin, stromů, keřů, zvířat; do výnosů zahrnuj i úspory energie, získané užitečné kontakty a inspirující nápady nebo příklady).
9. Pomáhej znovu zalesnit Zemi a obnovit úrodnost půdy.
10. Návrat pěstování potravin zpátky do měst a velkoměst, v udržitelných společnostech tomu tak vždy bylo.
11. Na uchování a výrobu energie používej nízkoenergetické, ekologické (Slunce, voda, vítr) a biologické (zvířata, rostliny) systémy.
12. Všechny věci se snaž optimálně využívat a recyklovat všechny své odpady.

Informace MS ČČK v Šumicích

Dne 29.4.2009 se uskutečnila výroční členská schůze MS ČČK, na které proběhly volby do nového výboru v tomto složení:

- Anna Kutnarová – předsedkyně
- Ivana Jančářová – místopředsedkyně
- Vladimíra Hovorková – pokladník
- Marie Šuranská – členka revizní komise
- Jarmila Prachařová – členka revizní komise
- Alena Bartošová – zapisovatelka
- Ludmila Pomykalová – členka výboru
- Jarmila Šojdrová – členka výboru
- Ludmila Šojdrová – členka výboru

Dále bylo na programu přijetí a schválení registrace nových členů a to:

- Mgr. Eva Březinová
- Marie Hříbová
- Libuše Hasoňová
- Stanislava Hasoňová
- Milada Krátká

V plánu na rok 2009 bylo zdůrazněno:

1. Propagovat nadále dárcovství krve
2. Organizovat humanitární pomoc potřebným
3. Zajišťovat kurzy první pomoci pro veřejnost popř. lékařské přednášky
4. Vychovávat mladé zdravotníky a spolupracovat se školou
5. Zajišťovat pohotovost zdravotních brašen a pravidelně je doplňovat
6. Pravidelně obměňovat vývěsní skřínku
7. Rozšiřovat členskou základnu o nové členy
8. Průběžně doškolovat členky se základní normou zdravotnických znalostí
9. Ve spolupráci s úřadem oblastního spolku Uh.Hradiště zajistíme letní tábory pro zdravotně oslavené děti
10. Uspořádáme sběr léčivých bylin i s přednáškou jejich léčivých účinků

Ve zprávě o činnosti MS ČČK za rok 2008, kterou přednesla p. Kutnarová, bylo zhodnoceno uplynulé období a taky byla zpráva obohacena o historii ČČK. Na závěr celou zprávu předkládáme.

Zpráva o činnosti ČČK v Šumicích za rok 2008

V celé své dlouhé historii vedlo lidstvo více než 14 500 válek, při níž přišly o život více než stovky milionů lidí. Na raněné neměl nikdo čas. Postupně dochází v řadě zemí o zlepšení péče o oběti válek. Za příklad můžeme vzít tzv. Krymskou válku, při níž v letech 1853-1856 se Rusko střetlo s Anglií, Francií, Tureckem a Sardinií. Tehdy se objevili na stranách obou armád dobrovolníci, kteří začali organizovat základní pomoc raněným vojákům. Na straně ruské armády to byl vojenský chirurg a vědec Nikolaj Ivanovič Pirogov, na straně anglické armády známá „dáma s lampičkou“ Florence Nightingalová.

K tomu, aby však vznikla mezinárodní dobrovolná zdravotnická organizace, musel přijít třetí velíkán počátku hnutí Červeného kříže – švýcarský obchodník Henri Dunant.

Ten se stal svědkem jedné z nejkrutějších bitev své doby, kdy zjistil, že o raněné vojá-

ky se prakticky vůbec nikdo nestará. O svých zkušenostech napsal útlou knížečku „Vzpomínky na Solferino“ a rozeslal ji všem evropským panovníkům, státníkům a vojevůdcům. V jejím závěru navrhl založit mezinárodní dobrovolnou organizaci na pomoc vojákům a současně uzavřít mezinárodní dohodu o jejich ochraně.

Nejprve založil v Ženevě Stálý mezinárodní výbor pro pomoc raněným a ve dnech 26.-29. října 1863, na svolané konferenci založil Mezinárodní výbor červeného kříže. Tento datum je zapsán v dějinách ČČK. Předchůdce pozdějšího Československého a Českého červeného kříže byl „Vlastenecký pomocný spolek pro království české“ zaznamenan s datem 5. září 1868. V rámci Rakouska-Uherska.

Připomeňme v této souvislosti ještě to, že Československý červený kříž (ČSČK), který byl založen 6. února 1919 byl uznán Mezinárodním výborem Červeného kříže v

Ženevě dne 1.prosince 1919.

Dodejme, že po rozdělení Československa (31.12.1992) byl Český červený kříž uznán Mezinárodním výborem Červeného kříže dne 26.8.1993. Znakem ČČK byla vyjádřena úcta zemi, která se stala kolébkou první dobrovolné zdravotnické organizace – Švýcarsku (znak červeného kříže v bílém poli je vlastně obrácenou švýcarskou vlajkou). Tento znak nemá žádný politický ani náboženský význam. Tolik k historii ČČK.

A teď se přeneseme ke zprávě o činnosti ČČK v Šumicích.

Naše členská základna má 51 členů od 38 do 90 let, tedy průměrný věk je 63 let. Musíme konstatovat, že členská základna postupně stárne, a proto usilujeme o nový nábor členů, kteří by byli ochotni se aktivně zapojit. A taky usilujeme do budoucna o výchovu mladých zdravotníků.

V našem výboru pracuje

9 členek, které se schází dle potřeby k plnění stanovených úkolů.

Ve zdravotnické činnosti každoročně zajišťujeme kurz první pomoci pro veřejnost, který doporučujeme zejména řidičům motorových vozidel, kteří musí ze zákona poskytovat první pomoc při dopravních nehodách, potom všem učitelům MŠ a ZŠ, taky všem maminkám na mateřské dovolené, babičkám, kterým jsou svěřeny děti do opatrování a nakonec všem spoluobčanům, kteří si chtějí osvojit základy první pomoci.

Pět brašen, které slouží k poskytování první pomoci, máme v naší obci rozděleny mezi členky Alenou Bartošovou, Vladimírou Hovorkovou, Annou Kutnarovou, Ludmilou Pomykalovou a Marií Šuranskou. Zejména v letních měsících se zmařujeme na prázdninovou pohotovost, kdy je zvýšeno nebezpečí úrazu hlavě u malých dětí.

Všichni víme, že nejcennější dar pro záchranu života je dárce krve. I v naší obci máme bezpříspěvkové dárce krve, kteří byli v loňském roce oceněni bronzovými a stříbrnými plakety MUDr. Jánského. Chtěla bych touto cestou veřejně poděkovat p. Janě Smolčákové za 20 bezplatných odběrů krve, p. Evě Borisové a p. Michaelu Součkové za 10 odběrů krve.

Dále bych chtěla poděkovat všem ostatním spoluobčanům, kteří chodí i nadále pravidelně darovat krev a někteří byli oceněni v minulých letech. Jsou to Ota Bachůrek, Pavel Hřib, Stanislav Hřib, Stanislav Krátký, Jaroslav Struhař, Antonín Končítík, Josef Jančář, Lubomír Tlach, František

Pindák aj.

V sociální činnosti se zaměřujeme na osamělé a sociálně slabé spoluobčany a podporujeme aktivity našich členek. Z vlastní iniciativy jedna naše členka napekla 60 ks mikulášských perníků a věnovala je postiženým dětem v Uh. Brodě. Některé členky se zapojily i do projektu UNICEF – dětského fondu – na očkování proti smrtelným chorobám.

Ve výchovném působení ČČK na děti a mládež nabízíme letní rekondiční tábory pro děti a mládež s ortopedickými vadami nebo i jinak zdravotně oslabené děti. Co se nám nepodařilo, je zajistit výuku PP ve zdravotnickém kroužku na zdejší škole a připravit žáky do oblastní soutěže hlí-

dek mladých zdravotníků, která se koná každoročně v Uh. Hradišti.

V ekonomické oblasti je nutno konstatovat, že jsme neziskovou organizací a jediný zdroj příjmů jsou členské známky. Naše snaha je však nabízet známky i přispívajícím, kteří nejsou členy ČČK. Touto cestou bych chtěla poděkovat obecnímu úřadu za každoroční příspěvek pro naši organizaci, kterým zaplatíme lektora při kurzu první pomoci a částečně vybavení zdravotnických brašen.

V humanitární oblasti podporujeme akce především v naší obci. Ať je to Benefiční koncert pro Tanzánii nebo v minulosti pomoc rumunské vesničky Šumice.

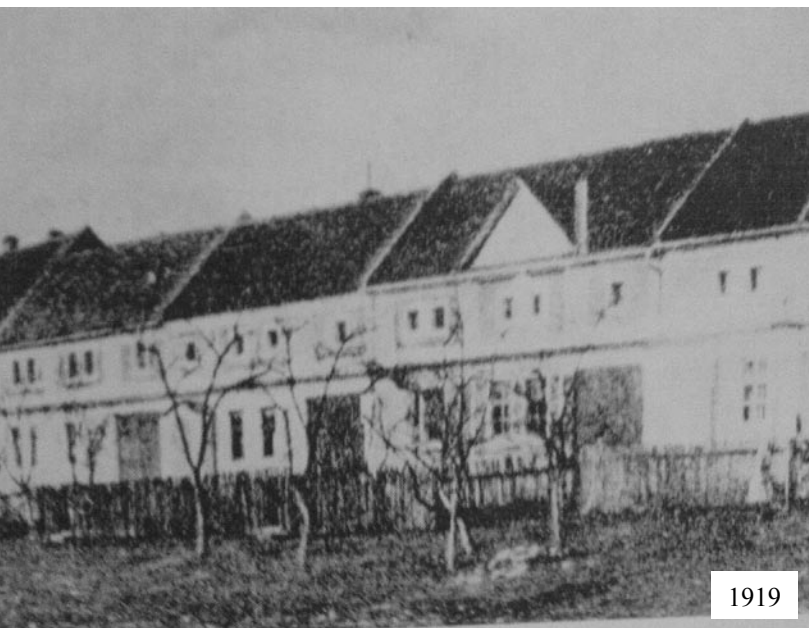
Za zmínku stojí i to, že jsme získali návod na zhotovení obvazu pro malomocné a připravujeme setkání všech zájemců pletení, kteří chtějí pomoci trpícím lidem i v jiných rozvojových státech.

O všech těchto akcích informujeme své členy i spoluobčany ve vývěsní skříňce, kterou pravidelně obměňujeme. A na závěr bych chtěla citovat jednoho francouzského lékaře a filosofa, nositele Nobelovy ceny za mír z roku 1952 Alberta Schweizera: „Červený kříž je pro nás světlem v temnotě. Naše velká vděčnost patří těm, kteří v roce 1863 zažehli tuto pochodň. Záleží na nás, abychom se postarali, aby nikdy nezhasla.“

Strašná povodeň 8. + 9. července 1919

Letos to bude devadesát let, kdy se Šumicemi prohnala ničivá povodeň. K dispozici máme zápis z kopie farní kroniky. Tento text půjčila paní Helena Synčáková, za což jí děkujeme. Udělejte si chvilku a přečtěte si, jak to tenkrát probíhalo a jaké měla povodeň následky.

čena, průtrž mračen, voda strašně stoupla v deseti minutách — nemohla odtékat a dula se, ve spodních šatech pustili jsme dobytek do farských pokojů a s holým životem utekli na hůru čekající, kdy fara spadne a nás zabije. Víkřem vidíme domy v okolí padat, vždy se jen zadýmilo a dům byl ve vlnách. Síla

1919

1959

Dnes 8. července 1919 po velikém lijáku stoupala voda a večer po 9 hodině povodeň větší jak v roce 1910. Držel jsem 3 krávy v kuchyni, dívky zase telata, hospodyň 2 jalůvky, malé prasata vyneseny na sýpku. Prasnice zavřena na síň před velkou světnicí. Povodeň zlámala ploty, zastavila je senem, takže nadělala přirozených hrází. O 1/2 5 ráno 9. července 1919 katastrofa dokon-

vody protrhla stavení starosty Šojdra, plným proudem vlila se na Tlacha hostinského a v 5 minutách zbořená farská stodola a roh stájí, ve faře všude 80 cm vody, nábytek plul po vodě, koberce zničeny, matriky promáčeny, nové jsem uchytl a dal do vyšší příhrady archivu, prádelník promočen, boty pod postelí blátem ucpány a zničeny — pro slzy dál psát nedovedu.

Stěhovali jsme se do školy. Mnoho věcí se nám v kostele potrátilo. V kostele voda na 150 cm zkazila roucha, prádlo, pluviály, vůbec vše, vyčišťování kostela dalo mnoho práce a škody jsou ohromné. Není co jísti — vypekli jsem do 3 dnů všecku mouku pro dlouhou dobu. Mlýny pokaženy, nedalo se mletí. Lidé šaty, nábytek, prádlo, peřiny vše pozbyli. Mnoho dobytka uhynulo. Má prasnice ležela ve velké světnici a na divaně a tak se zachránila. Po vybravení přišel jsem o 8 prasátek. Také kráva pometala a vyhodila tele. Dobytek měl jsem po různých stájích. Utrpení strašné, nedostatek velký, zdraví ohrožena! Napřed se stavěly spadené stodoly. Tak na faře též stodola postavena a zakryta dobrou křidlicí z Brna. Potom postaveny též farské chlévy větší jak staré a lepší vše z tvrdého materiálu. Spadených stodol bylo 32. Stavební obytných 110.

Na stavbu fary zhotoveny již 2 plány, první odmítnut, že nádherný. Druhý schválen a při Komisionelním jednání 10/4 1920 vzpíral se patronát příspěvku, že to povodeň učinila a tu patron není povinnen přispívat. Konečně přinucen aspoň 27.000 korun

dáti. Nejhorší je, že je patron mrtev a úředníci se bojí nástupce.

P. inženýr Mrkva se zasadí, aby subvence z fondu pro povodni postižené na faru byla 80.000 K — Největší ovšem břemeno lehlo na farní ubohou obec. Tak zbídačelá a má dáti přes 150 tisíc Korun!

Ježto v Újezdě se hlásí drobní pastýři usneseno zažádati o povolení odprodati ta pole farního obročí Šumického v Újezdě a dle dohadu znalců (zvláště patrona) usouzeno, že se utrží za ně přes 60.000 K. I usnesl se patronátní zástupce i farní obec po dlouhém odporu farářově, že farní obročí přispěje ubohé zbídačelé obci farní 58.000 K na stavbu fary a hospodářských budov. Hlavně po půdě je zde veliký a nutno něco odprodati...

pluviál – liturgický plášť

obročí – důchody spojené s církevním úřadem

zpracoval vil

Voda v krajině

Potopa může přijít kdykoliv. Kupříkladu pokud zaprší více, než je zdravo. Ale to ví, promiňte, i malé dítě. Ovšem, ale povodeň může přijít i v období sucha – nejspíše při protrhnutí vodního díla, jako je přehrada. O záplavách jsme se opět přesvědčili i letos. Ačkoliv hydrologové (nebo meteorologové) varovali a varují před povodněmi, v případě vypuknutí se povodňová vlna už horko těžko zastavuje. Voda teče tak i tak, kdykoliv a kdekoliv. Mnohdy jsme jejími pány, jindy se vymyká kontrole. Pokud bude zacházeno s krajinou a vodou tak, jak se povětšinou zachází, tak, jak se jednoduše nemá a ješitnost bude vyhrávat nad rozumem, který zůstává stát, bude stav čím dál horší; režim nerežim! Určitě není vhodné, aby po poli či v lese nekontrolovaně proudily čurky a později doslova řeky, které ve výsledku způsobují erozi a záplavy. Přitom řešení existují.

Zaprší a srážková voda, která se změní v nekontrolovaný tok vody, se stává problémem, hrozbou, rizikem, anebo mávnutím rukou. Voda, na což se stále upozorňuje, z krajiny rychle odtéká. To je špatně! Naopak by se voda měla ve volné krajině udržet co nejvíce a co možná nejdéle. Nejlépe pod povrchem, v mokřadech, tůních, lesích nebo v malých vodních nádržích.

Kdysi dávno, to tu snad člověk ještě nebyl, si voda sama hledala své cesty a fungovalo to; nebojím se říct, bezvadně. Toho času působila přirozená eroze. Ale v únosné míře. Když však člověk zasáhl do přírody, objevila se nová tzv. zrychlená eroze. Tolik patrná především v dvacátém a jednadvacátém století. Dnešní, podotýkám kulturní (!), krajina potřebuje ochranu a tvorbu. Krajinní inženýři vědí jak na vodní erozi a povodně. Ovšem v kulturní krajině nejde postupovat tak, že necháme vše tak jak je, ať si příroda, dělá, co chce. (Zelené nic nedělání nechme snilkům.) Nejprve je potřeba dnešní krajinu stabilizovat. Až potom je možné nechat konat přírodu sebe samu. V krajině je potřeba zvýšit, udržet a také využít zadržovací a odvodňovací schopnost a zlepšit vlastnosti půdy (např. zvýšení obsahu humusu a vsakovacích vlastností).

Protierozní a protipovodňová opatření jsou nezbytná. Zde platí zásada: nejdřív je nutné posoudit, jak moc chránit a tvořit, a potom nejdřív použít nejmiň nákladné a k přírodě nejšetrnější zásahy. Možná opatření lze rozdělit podle organizačního, agrotechnického anebo biotechnického hlediska.

V případě organizačních opatření je kladen důraz na správné využití půdy. Půdu je nutné rozčlenit z hlediska terénních, půdních či klimatických podmínek. V potaz je nutné brát svažité terény. Za rizikové je už možné považovat svahy se sklonem větším jak 12° (v případě mělkých, skeletovitých a zamokřených půd nebezpečí začíná při sklonu 7°). V takových místech by se neměly pěstovat plodiny jako kukuřice, brambory nebo řepa, protože ty nezadrží tolik vody. Spíše by se mělo upřednostnit zatravnění, v horších případech zalesnění (už 30°; podle jiného autora již od 17°). Zapomínat by se také nemělo na pravidelné střídání plodin. V rámci organizačních opatření by se měly dodržovat i včasné termíny výsevů a orby. V již zmíněných svažitéjších terénech je raději vhodné volit podzimní výsev. Obecně by půda měla zůstávat holá co nejméně. Nakonec je dobré říci, že rozhodující vliv má i velikost a tvar pozemku – čím je pozemek na svahu větší, tím je i riziko větší.

Nejnámější opatření ze všech je nejspíš orba po vrstevnici. Toto spadá do agrotechnických opatření. Celkově veškeré práce, jako např. setí, by měly probíhat ve směru vrstevnice. Ke zlepšení vsakovací schopnosti a zvýšení protierozní odolnosti půdy dále patří výsev do ochranné plodiny nebo do strniště, obnova drnu anebo mulčování (nastýlání). Přitom by se měla zcela a jistě volit šetrnější technika, která neničí, např. nezhutňuje, půdu.

Jestliže je stav eroze natolik vážný a voda si doslova dělá, co chce, je třeba přistoupit k biotechnickým opatřením. Mezi ně patří budování: průlehlů, příkopů, hrázek, vodních nádrží, poldrů, polních cest s příkopy a dále zde spadá obnova mezí, asanace výmolů a strží či hrazení bystřin a úprava toků. (Někdy se také uvádí stavba teras, na které je možné pak umístit vinice. V dnešní době se terasy již prakticky nestaví – jsou poměrně nákladné a z environmentálního hlediska naprosto nevhodné.)

Nejspíš je z mého textu patrné, že protierozní a protipovodňová problematika není věcí jednoduchou. Tento článek berte, prosím, spíše jako takový kratší úvod či jako populárně osvětový článek, navíc poplatný i okolí Šumic. Případné doplňující dotazy, můžu zodpovědět v jednom z dalších zpravodajů. Proto, prosím, nebojte se zapojit a ptát se. Třeba proč je v krajině důležitá roztroušená dřevinná vegetace – stromy a keře.

Vilém Jurek

Rozpis fotbalových utkání

Muži

Datum	Domácí	Hosté	Začátek
9.8.	Kudlovice	Šumice	16:30
16.8.	Šumice	Slavkov	16:30
23.8.	Bojkovice	Šumice	16:30
30.8.	Šumice	Koryčany	16:30
6.9.	Jalubí	Šumice	16:30
13.9.	Šumice	Uherský Ostroh	16:00
19.9.	Osvětimany	Šumice	16:00
27.9.	Šumice	Zlámanec	15:30
4.10.	Hlub B	Šumice	10:00
11.10.	Sušice	Šumice	15:00
18.10.	Šumice	Zlechov	14:30
25.10.	Strání	Šumice	14:00
1.11.	Šumice	J.Otrokovice	13:30
8.11.	Šumice	Kudlovice	13:30

Dorost

Datum	Domácí	Hosté	Začátek
9.8.	Bílovice	Šumice	14:00
16.8.	Šumice	Nivnice	14:00
23.8.	Bánov	Šumice	13:30
30.8.	Šumice	Ostrožská Lhota	14:00
6.9.	Jarošov	Šumice	14:15
13.9.	Šumice	Polešovice	13:30
19.9.	Mařatice- Východ	Šumice	13:30
27.9.	Šumice	Vlčnov	13:00
4.10.	Nedakonice	Šumice	12:30
11.10.	Tupesy	Šumice	12:30
18.10.	Šumice	Babice	12:00
25.10.	Kněžpole	Šumice	11:30
1.11.	Šumice	Staré Město	11:00
8.11.	Šumice	Bílovice	11:00

Žáci

Datum	Domácí	Hosté	Začátek
29.8.	Šumice	Buchlovice	16:30
6.9.	Ostrožská Lhota	Šumice	10:00
12.9.	Šumice	Jarošov	14:30
20.9.	Mařatice-Východ	Šumice	10:00
26.9.	Šumice	Újezdec-Těšov	15:30
28.9.	Nivnice	Šumice	10:00
4.10.	Vlčnov	Šumice	10:00
10.10.	Ostr.N.Ves	Šumice	10:00
17.10.	Šumice	Bánov	14:30
25.10.	Šumice	volno	
31.10.	Šumice	Medlovice	13:30

Včelaři zvou na přednášku

Šumičtí včelaři zvou občany Šumic na přednášku lékaře MUDr. Jiřího Brožka, která se bude konat v sobotu 17. října 2009 v přísálí kulturního domu.

Doktor Brožek patří mezi známé a vyhledávané odborníky v oblasti apiterapie - léčení pomocí včelích produktů.

Přednáška se bude týkat především léčby nemocí kloubního aparátu, zažívacího traktu, dutiny ústní a nosní, ovlivnění menopauzy a mužské potence pomocí včelích produktů. Dále jistě bude zmíněno i ovlivnění alergií a kožního onemocnění.

Dále 13. listopadu 2009 pořádáme kurz na přípravu medoviny. Kurz je bezplatný, ale je nutné se přihlásit. Prosíme zájemce, aby se nahlásili a pro bližší informace se obraceli buď na přítele Dušana Miličku, č.p. 198, nebo na přítelkyni Lenku Ševečkovou, č.p. 134. Kurz povede známý učitel včelařství přítel Jan Bajza z Lidečka.

Za šumické včelaře Lenka Ševečková

Kácení jírovce v kostelní zahradě

Určitě jste si všimli, že z kostelní zahrady zmizel vzrostlý kaštan. Bohužel, po jeho prozkoumání se došlo k závěru, že je jeho stav již dosti vážný a hrozí zde nebezpečí. To se také potvrdilo po samotném sřezání, které bylo provedeno zaměstnanci obecního úřadu a farníky dne 28. června tohoto roku.

U strýca Staně

Jednu červnovou neděli jsme se rozhodli navštívit Stanislava Krátkého. Otevřít přišla paní Krátká a hned po pozdravení odpověděla, že pan Krátký není doma. Zůstali jsme zaražení jako dva solné sloupky. Avšak po chvilce jsme se dozvěděli, že nás ve sklípku čeká strýc Staňa. Pochopili jsme – dnes nebude nuda.

Strýc Staňa neboli Stanislav Krátký je, i když to nerad slyší, spisovatel ze Šumic. Na svém kontě má jednu vydanou knihu a další dvě připravuje k vydání. První knihu s názvem „*Z vařajů po Slovácku*“ nejspíš mnozí znáte či dokonce vlastníte. Je to soubor povídaní a receptů, které se vztahují k naší obci a okolí. Kniha je psána v hovorové mluvě tak, jak to strýc Staňa cítí a jak by nám to sám vyprávěl. Dodává to nádech svéráznosti a osobitosti.

Knihu „*Z vařajů*...“ si pan Krátký vydal sám. Jak říká, nebyla to žádná sranda. Jednak tu byla finanční otázka, ale také práce s nabídkou a distribucí samotné knihy. Ta měla a má podle všeho stále úspěch. Strýc Staňa se o tom přesvědčil na vánoční besídce, kterou pořádalo sdružení Bez mámy. Mimochodem, koupí této knížky jste přispěli nemalou částkou na tuto nadaci. Také prodej v knihkupectvích měl velký ohlas. V Domě knihy Portal Uh. Hradiště byl druhý nejprodávanější autor o Vánocích 2008. S manželkou také vzpomínají, jak do jejich domu přicházeli lidé a žádali o koupi knížky, pro sebe či pro své milé a skoro vždy s věnováním. Odešli s knížkou a mnozí voněli slivovicí.

Jak jsme mohli vidět i slyšet, Stanislav Krátký je pracovitý člověk. Ani nestačil prodat celý dotisk jedné knihy a v říjnu se chystá vydat knihu další. Bude se jmenovat „*Pověsti pod Babí hůrkou aneb Jak to bylo popravdě*“. A opět není psána běžným způsobem. Jedná se o dialog mezi autorem a strýcem Outratou. Oba si spolu vypráví a diskutují, jaké to tu bylo dříve. Dozvíme se, jak je to ve skutečnosti s pokladem v Babí hůrce, také zjistíme, jak je to vlastně s vodníkem na jezerech, nebo jak se

na Šumicko doopravdy dostaly dřínky a mnoho dalšího. V této knize se pan Krátký věnuje nejen Šumicím, ale i Rudicím a Nezdenicím.

Zajímavostí nové knihy budou i ilustrace. O ty se postaraly děti z místní a nezdenské základní školy. Strýc Staňa děti ve školách navštívil a vyprávěl jim o místních pověstech a historkách. To děti zaujalo a s radostí namalovaly všechno to, co v povídání uslyšely. V soutěži „Kreslíme obrázky do pověstí“ byly mnohé obrázky vybrány a předány na grafickou úpravu. Všechny obrázky dětí budeme mít možnost uvidět na křtu knížky a na výstavě obrázků, který se chystá na tento podzim.

„Pověsti pod Babí hůrkou...“ si strýc Staňa vydá opět sám. Přes všechna dobrodružství a zkušenosti z minulé knihy do toho jde znovu. Jak nám pověděl, nedělá to jen pro sebe, nebo pro svou kapsu. Vydělat se na tom vážně nedá. Dělá to pro radost sobě i pro své čtenáře, kteří mají k místní krajině a lidem vřelý vztah.

Příští rok by měla přijít na řadu publikace, která bude obsahovat různé literární žánry, například detektivku, baladu, taky se dozvíme, kdo nedávno napadl Kopanice. Výtvarným doprovodem budou opět linoryty od Oldřicha Páleníčka, autora ilustrací v knize „*Z vařajů*...“

Nezbývá tedy nic jiného než se těšit na další počiny strýce Staně a popřát autorovi hodně zdaru a dalších nápadů. Buďme, prosím, rádi, že máme mezi námi někoho takového, který si na nic nehraje a je originální.

Na závěr by chtěl pan Krátký, teda strýc Staňa, prostřednictvím Šumického zpravodaje poděkovat věrným čtenářům. Věř, že mu i nadále zachováte přízeň.

Vilém Jurek a Lubomír Boryšek

UKÁZKA Z KNIHY

Hastrmané sú pošdivky

U řeky Olšavy bylo krásně, voda se líně vezla svým korytem a otírala se zády o oblé kameny. Kapři i drobné ryby se v teplém blátě Olšavy mohli cítit jak někde v Píšťanech.

Šel jsem se strýcem kolem vody, čagánkem drcal do vzrostlých lopuchů a kvetoucích bodláků. Na hlavě slamák lázeňského šviháka, světlé sáčko a bílé kalhoty. Nu oděv přímo stvořený na cestu k řece. Broukal si melodii, spíš brumlal, jako by troubil na trubku. Kdysi na ní hrával na pohřbech, na fašanku, někdy i na tancovače.

„Díváš sa?“ zeptal se.

„Je tu strýcu krásně,“ věděl jsem, na co se ptá, nejsem přece slepý.

„Ba,“ dodal a sedl si v nažehlených bílých kalhotách do zelené trávy. V těch místech si rybáři vysekali průsek k vodě, aby snadněji mohli chytat ryby.

„Ryby mám rád, ale bůček je bůček,“ nemusím přece vše, co řekne komentovat.

„Vidiš, hen sú ešte stopy od hastrmana,“ ukázal do míst, kde z bláta vyskočilo na hladinu pár vzduchových bublin. „Bude nekde blízko, nenatahuj moc nohy, ať ťa za ně nestáhne do vody.“

Tou jeho starostí jsem byl věru potěšen.

...

Více se dozvíte až v nové knížce „Pověsti pod babí hůrkou aneb jak to bylo popravdě“ od strýce Staně.

„Už sa to blíží“ aneb Krojované hody s právem 2009

I letošní hody budou po vzoru těch předloňských ve znamení krojovaných hodů s právem v čele se stárkem a stárkou – Pavlem Lekešem a Dagmar Kudelovou. Dáša a Pavel se ujali hlavních rolí a převzali tak štafetu po Radku Horeckém a Dagmar Pilkové.

Termín samotných hodů letos připadl na 11. – 13. 9. 2009. Program však začíná už týden před hlavními slavnostmi tzv. „zvaním na hody“. To proběhne v sobotu 5. září, kdy hodová chasa za doprovodu dechové hudby Korytňanka přijde každého osobně pozvat.

Chasa bude již od dopoledních hodin chodit od domu k domu, rozdávat pozvánky a „zapalovat hody“ pohárkem vína nebo „štamprlů dobrých“ slivovice.

Chasa už předem děkuje za morální podporu, půjčení na WC, umývání sklének, za kvalitní klobásky (ani slaninu nepohrdne), čištění krojů, pomáhání do schodů aj z nich a aj za případné peněžité příspěvky na pořádání hodů, protože ono nic není zadarmo.

Hlavní hodové veselí propukne další sobotu slavnostním průvodem po „stárkách“. Průvod vyjde v 15:00 od místní fary. Odtud půjde za dpo-

vodu dechové hudby Hradčovjanka ke stárkovi na „dolní konec“ a potom ke stárce na „Nivky“. O potvrzení práva bude chasa v čele se stárkem a stárkou žádat pana starostu okolo sedmnácté hodiny u místního muzea (příp. na návsi). Pokud pan starosta potvrdí právo k pořádání hodové zábavy, hodové veselí bude dále pokračovat od osmi večer v místním kulturním domě. Opět zahraje Hradčovjanka, k ní se přidá cimbálová muzika Strůček z Bánova a v kavárně Peklo se o zábavu postará DJ Morphy.

Hody jsou slavnostní udá-

lostí celé obce, rodin a přátel. Na přípravě se podílejí nejen obecní úřady, stárce a rodiny stárků, ale i dobrovolníci, kteří mají rádi folklor, lidové tradice nebo třeba jen kroje a to co s tím souvisí. Proto prosíme celou obec, všechny občany, lidi a nadšence, podílejte se na hodech, oprašme boty, nažehleme kroje a ukažme sami sobě, že kultura v naší obci žije a bude žít nadále v našich dětech, krojích i zvycích. Doufáme, že se hodových slavností zúčastníte v hojném počtu a podpoříte tak chasu, obec i kulturu v naší obci.

Zatím si můžete čekání na letošní hody zpříjemnit následujícím článkem, kde je uvedeno několik málo slov o hodech, krojích, tradicích a o tom co, kdy, kde, s kým a jak.

Jaký význam mají „hody“?

Hody znamenají něco jako „výjimečný“ či „významný čas“. Připomínají výročí dne posvěcení chrámu, od něhož je také odvozen název pro hody, a sice posvěcení. Hody byly a jsou událost důležitá jak pro obec, tak pro rodinu i celé příbuzenstvo, které se na tuto slavnost zvalo. Hody znamenají veselí – slaví se, jí, pije, tancuje,...

Rozlišuje se několik typů hodů (císařské, patronské, k vysvěcení či posvěcení kostela, atd.). V Šumicích se slaví hody patronské, a to k Panně Marii, přesněji „Narození Panny Marie“. Proto se hody slaví v tu neděli, která je nejbližší k tomuto svátku, tedy okolo 8. září.

V posledních letech se u nás znovuobnovuje tradice hodů s právem. V minulosti se hody s právem v Šumicích nedržely, protože spousta mužů jezdila do světa. Tím pádem nebyl nikdo, kdo by hody s právem

pořádal. Dříve totiž byla organizace i příprava slavností výhradně mužskou záležitostí, protože ženy měly spoustu starostí v domácnosti (uklízely, vařily, staraly se o dobytek a pole atd.).

Hody se v obci konaly každý rok, ať byly s právem nebo bez. Neměli bychom zapomenout, že nedílnou součástí je slavení mše svaté, protože bez kostela by vlastně hodů nebylo.

Kdo je to stárek, stárka? Jaké měli povinnosti a práva? A čím se liší od ostatních?

Označení „stárek“ se dnes už neztotožňuje s původním významem vedoucího představitele veškeré chasy po celý rok. Ve většině obcí vystupuje pouze jako vedoucí osoba při hodových slavnostech.

Hlavním znakem stárky je hodové právo a některé výsadní součásti či znaky na kroji (např. bohatě zdobený klobouk – velká vonice, kosárky). Stárka, dívka, nemá až tak významnou funkci jako stárek. Dívka v průběhu hodů ztělesňuje důstojnost, čest a krásu, na kterou také upozorňuje výjimečným nebo odlišným oblečením. Rozdíl od ostatních „děvčic“ je především v úpravě hlavy. Hlava je ozdobená věnečkem, pentlením nebo čepením. Co se týče odívání, přední sukně je z lepších materiálů a je barevně odlišná od ostatních ženských krojů (podobně jako u nevěsty či družičky). Dalším nedílným znakem stárky je talíř, košík či miska s domácím ovocem (jablka, hrušky, hrozny atd.) anebo vázaná kytice obilí apod.

Stárce mají za povinnost získat povolení k uspořádání muziky a odpovídat za pořádek při i po slavnostech. Udržují dále pořádek mezi chasou v kostele, v hospodě a u muzi-

ky. Zabraňují také bitkám a hádkám. Po celou dobu nesmí stárek předat právo někomu jinému, nesmí opustit prostor, kde se právo nachází, a snaží se právo ochránit před odcizením. Ztráta by stála stárku velké výkupné. Na zábavě se právo zavěšuje ke stropu a

o udělení práva. Stárek, pokud dostane od starosty obce povolení odnést právo na zábavu, na sebe před celou vesnicí bere odpovědnost za pořádek při hodových slavnostech.

Hodové právo vzniklo z rychtářské hole, kterou rychtář zapůjčoval stárkům v průbě-

dostal do podoby, jakou známe dnes. Změny ve vývoji kroje úzce souvisí se způsobem života, jenž byl ovlivněn městským životním stylem, a se způsobem změnou práce, především zemědělské výroby. Základní rozdělení šumického kroje je na kroj: pro letní a

pečlivě se hlídá.

Stárek měl významné postavení ve společenském životě obce. Urazit stárku znamená urazit celou chasu, ba i celou dědinu. Současní stárce plní svoji funkci výhradně o hodech.

Hodové právo

Hlavním atributem hodů s právem, a také znakem stárků, je hodové právo. „Stárkovská“ práva mají svůj vývoj. Patrně jsou odvozena od znaků moci, které se vyvinuly z hole – ať to byla žezla či různě zdobené hůlky. Hůl povětinou symbolizovala moc a autoritu.

Důležitým aktem je o hodech žádost o potvrzení práva u starosty nebo rychtáře. Chasa v čele se stárkem přijde k představiteli obce a požádá ho

o udělení práva. Stárek, pokud dostane od starosty obce povolení odnést právo na zábavu, na sebe před celou vesnicí bere odpovědnost za pořádek při hodových slavnostech. Stárek, pokud dostane od starosty obce povolení odnést právo na zábavu, na sebe před celou vesnicí bere odpovědnost za pořádek při hodových slavnostech. Stárek, pokud dostane od starosty obce povolení odnést právo na zábavu, na sebe před celou vesnicí bere odpovědnost za pořádek při hodových slavnostech.

Šumický kroj: pracovní a sváteční

Šumický kroj patří ke krojům uherskobrodským. Jako vše ostatní, tak i kroj prošel dlouhým vývojem, než se

zimní období, dále pak dělení na kroj: pro všední a sváteční použití. Dalších variant kroje je v Šumicích nespočet (např. pracovní, odpolední, nedělní, odpolední, slavnostní, obřadní atd.)

Pracovní kroj byl dříve nejvíce používaný. Provázel člověka prakticky celým životem. Používal se ve všední dny pro práci na poli, doma a na vůbec na veškeré pracovní činnosti. Pracovní kroj muže tvořily konopné „gatě“ („třaslavice“) se širokými, dole roztržnými nohavicemi sahajícími do poloviny lýtek. Ven z gatí se nosila „košula“ s hlubším výstřihem, který se zavazoval šňůrkami. Na hlavě muži nosili černý klobouk a na nohou černé čizmy bez trásní. V zimě třaslavice vystřídaly obnošené gatě ze svátečního kroje (bez

cifrování, tj. výšivky). Košula se dávala do gatí a na ni se oblékal „lajbl“ či „kožuch“. Od 20. století začíná mužský pracovní kroj zanikat a nahrazuje jej v podstatě současný pracovní oděv – montérky.

Pracovní kroj ženy z konce 19. století se skládal z „rubáše“, „jupky“, bavlněné či sametové černé zadní sukně, „fěrtůšku“ a bílého šátku na hlavu. Na nohou se nosily „krpce“ nebo „cigánky“ (podobné „dýchodkám“). V zimě se nosily pletené punčochy z vlny, „vlňák“ anebo kožuch.

Sváteční kroj se oblékal v neděli (především do kostela), ve svátky, na svatby, na různé slavnosti atd. Na mužském svátečním kroji byla košile s

baňatými, vrapenými rukávy s vyšíváním na hrudi, později i s vyšíváním nárameníky. Od 18. století se přidala vesta z černého či modrého sukna, pošíta mosaznými plochými knoflíky. Nohavice byly z černého sukna nebo sametu s proužkem a byly zdobené modrým vyšíváním. Jako obuv se nosily „krabačky“ nebo čižmy. Jako pokrývka hlavy sloužil černý klobouk. V zimě se oblékaly krátké kabáty („súkeňáky“) nebo kožuch. Po to se dávaly haleny z bílého sukna sahající až po kotníky. Na hlavě se nosila „baranica“.

Ženský sváteční kroj byl tvořený rubášem, bílými rukávci s výšivkami na přednici a ramenních švech, zdobenou vestou, „obojkem“ na

krku a bílým fěrtóchem se světlým „fěrtůškem“ (nosily ho především svobodné dívky, družičky a nevěsty a měl velmi slavnostní ráz) nebo černým šorcem a fěrtůškem z červeného harasu, který byl zdobený výšivkou. Vlasy měly svobodné dívky spleteny v cop nebo nosily šatky. Vdané ženy nosily čepce a šátky („turečáky“) uvázané na „babušu“. Původní obutí tvořily krpce, později čižmy, které potom vystřídaly vysoké šněrovací střevice. K těm se nosily bílé nebo černé pletené punčochy. V zimě ženy oblékaly ještě „lajbl“ či černou „kabaňu“ jupkovitého střihu, vlňák nebo kožuch.

David Jančařík

Výpis usnesení z 15. zasedání obecního zastupitelstva Obce Šumice ze dne 29.6.2009

Usnesení č. 90/2009 - OZ schvaluje hospodaření příspěvkové organizace ZŠ Šumice za rok 2008 a schvaluje převedení hospodářského výsledku následovně : rezervní fond 10 485,- Kč , fond odměn 17 819,- Kč , zároveň ukládá řediteli školy řešit problém vysokých nákladů za hovorné v ZŠ.

Usnesení č. 91/2009 - OZ schvaluje hospodaření příspěvkové organizace MŠ Šumice za rok 2008 a schvaluje převedení hospodářského výsledku ve výši 84 797,12 Kč do rezervního fondu.

Usnesení č. 92/2009 - OZ schvaluje celoroční hospodaření obce a závěrečný účet obce za rok 2008, včetně zprávy auditora a výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2008.

Usnesení 93/2009 - OZ schvaluje nákup pozemku p.č. 6085/1 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu o výměře 2442 m², za cenu 50,-/m². tj. 122 100,- Kč s tím, že tato plocha bude v územním plánu zařazena jako zeleň. Náklady spojené s převodem pozemku nese Obec Šumice.

Usnesení č. 94/2009 - OZ neschvaluje prodej pozemku p.č.

2199/1 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu pro pana Josefa Janíčka bytem Šumice čp. 466.

Usnesení č. 95/2009 - OZ neschvaluje prodej pozemku p.č. 2096/6 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu pro pana Jaroslava Šojdra, bytem Šumice čp. 339.

Usnesení č. 96/2009 - OZ schvaluje prověřit nabývací tituly k p.č. 227/5 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu na Katastru nemovitostí. Na základě zjištění bude rozhodnuto na zasedání obecního zastupitelstva v září 2009.

Usnesení č. 97/2009 - OZ schvaluje uzavření nájemní smlouvy čj. 25N09/60 a čj. 24N09/60 s Pozemkovým fondem ČR

Usnesení č. 98/2009 - OZ schvaluje úpravu navrhovanou úpravu rozpočtu roku 2009.

Usnesení č. 99/2009 - OZ schvaluje uzavření smlouvy o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova ČR na opravu lesní cesty s Ministerstvem zemědělství – SZIF.

Usnesení z 30. schůze Rady obce Šumice konané dne 23.4.2009

- RO schvaluje uzavření Koordinační dohody o spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku s Policií ČR – obvodním oddělením Bojkovice v předloženém znění.

- RO schvaluje úhradu neinvestičních výdajů za dojíždějící žáky plnění povinnou školní docházku Základní škole v Uh. Hradišti, Sportovní 777 za období červenec-prosinec 2008 ve výši 2000 Kč.

- RO doporučuje ZO neschválit prodej pozemku p.č. 2199/1 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu.

- RO doporučuje ZO neschválit prodej pozemku p.č. 2096/6 v

k.ú. Šumice u Uh. Brodu.

- RO neschvaluje prodej mobilní buňky v bývalém areálu prodejny Alka, která bude využita pro potřeby obce.

- RO schvaluje uzavření smlouvy o pronájmu pozemku p.č. 4360/5 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu panu Zdeňku Gbelcovi, Šumice 482 za účelem zřízení zahrádky. Nájem na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 6 měsíců, nájemné 1 Kč/m²/rok.

- RO schvaluje nákup a následný odprodej pomůcek žákům za nákupní cenu.

Usnesení z 31. schůze Rady obce Šumice konané dne 21.5.2009

- RO uděluje ZŠ Šumice p.o. souhlas k přijetí finančních darů v částce 3.698 Kč jako příspěvku na dopravu žáků na lyžařský výcvik a v částce 2.270 Kč na dopravu žáků na plavání, k nákupu nové škrabky v pořizovací ceně 41.500 Kč + instalace.

- RO schvaluje uzavření smlouvy o zřízení práva odpovídajícího věcnému břemenu ve prospěch E-ON Distribuce, a.s. k pozemku p.č. 6087 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu pro stavbu „SB-4505-115, lok. 7RD, kab. NN“, spočívajícího v právu umístění a provozování nového kabelového vedení NN za jednorázovou úplatu 10.000,- Kč na dobu neurčitou. Rozsah a průběh věcného břemene bude stanoven geometrickým plánem. Veškeré náklady spojené s tímto majetkoprávním úkonem ponese oprávněný z věcného břemene.

- RO schvaluje poskytnutí příspěvku 1.000 Kč Klubu kultury Uherské Hradiště, Hradební 1198, Uh. Hradiště na Slávnosti Bratrstva Čechů a Slováků na Javorine pro rok 2009.

- RO schvaluje uzavření smlouvy o provedení přípojky NN a zpevněné plochy pro zbudování sjezdu na místní komunikaci k rodinnému domu č.p. 287, Šumice na obecním pozemku p.č. 6295/1 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu s vlastníkem rodinného domu č.p. 287, Šumice.

- RO pověřuje starostu zveřejnit záměr na prodej pozemku p.č.

227/5 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu.

- RO schvaluje uzavření smlouvy o dílo s firmou Silamo s.r.o., U Porážky 2337, Uherský Brod na stavbu „Rekonstrukce náměstí v centru obce“ za cenu 1.361.963 Kč včetně DPH s termínem dokončení stavby do 31.8.2009. Ostatní podmínky smlouvy je oprávněn dojednat starosta.

- RO schvaluje uzavření nájemních smluv na části (vým. dle předloženého seznamu) z pozemku p.č. 484/1 pro zahrádky s možností umístění zahradních chat – dočasných staveb s nájemci (dle předloženého seznamu) a hospodářských budov na pozemku p.č. 484/1 pro potřeby zahrádkářského svazu s Českým zahrádkářským svazem Šumice, vše v areálu zahrádkářské kolonie (Norkárna) v k.ú. Šumice u Uh. Brodu. Smlouvy budou uzavřeny na dobu neurčitou, smlouvy lze vypovědět vždy k 1.10. běžného kalendářního roku písemnou výpovědí podanou nejpozději měsíc před tímto datem, nájemné ve výši nákladů spojených s údržbou pozemku a objektů. Ve smlouvě bude uvedena podmínka legalizace existujících staveb na tomto pozemku ve lhůtě 1 rok od podpisu smlouvy, při nesplnění této podmínky nájemcem je pronajímatel oprávněn od nájemních smluv odstoupit.

Usnesení z 32. schůze Rady obce Šumice konané dne 25.6.2009

- RO bere na vědomí výsledky kontroly ZŠ Šumice provedené Krajským úřadem Zlínského kraje ve dnech 4. a 8.6.2009.

- RO schvaluje výši mimořádné odměny pro ředitele ZŠ Šumice ve výši 5.000 Kč.

- RO doporučuje ZO schválit

1) výkup pozemku p.č. 6085/1 v k.ú. Šumice u Uh. Brodu za kupní cenu odpovídající původní kupní ceně 50 Kč/m², za kterou tento pozemek byl obcí odprodán. Veškeré náklady spojené s tímto majetkoprávním úkonem ponese kupující,

2) v rámci zpracovávání nového územního plánu zařadit tento pozemek do plochy zeleně.

- RO schvaluje mimořádnou odměnu paní Ludmile Synčákové, Šumice 35 při příležitosti odchodu do důchodu za dlouholetou práci s dětmi a mládeží ve výši 5.000 Kč.

- RO doporučuje ZO zrušit rozpočtovou položku - rekonstrukce parkoviště u hřbitova a přesunutí finančních prostředků 800.000 Kč do rozpočtové položky hřiště s umělým povrchem.

Příroda?

Možná někdo z vás narazil na článek v Mladé frontě Dnes či na sesterském Idnes.cz s titulem: *Z české přírody mizí unikátní místa, stává se čím dál jednotvárnější* (autor Jakub Pokorný). Pokud jste neměli, či nemáte tu možnost, nabízím zajímavou ukázkou, a sice tři současné problémy přírody:

1. Na polích a loukách se staví. Klesá podíl orné půdy, protože ji neúměrně zabírají developéři. Řešení: Stavitelé by si měli všimnout zchátralých areálů, jež leží ladem. Moc staví a ubývá polí a luk. Nevadí to jen z estetického hlediska, ale zvyšuje to i riziko povodní: voda se spíše vsákne do pole než do betonu nebo asfaltu. Developéři obvykle jdou cestou nejmenšího odporu a stavějí na „zelené louce“, zatímco jinde zarůstají staré továrny, kravíny, nádraží či sklady.

2. Ubývá vzácných lokalit. Mizí rašeliniště, mokřady, některá přírodní společenství na skalách. Řešení: Zastavit vysoušení krajiny, vrátit se k tradičnímu zemědělství, chráněná území.

3. Vymírání druhů. Mizí vzácné druhy rostlin i živočichů. Řešení: Některá zvířata může člověk vysadit do přírody. Je potřeba regulovat stavy „zavlečených“ druhů.

